EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 11.7.2017
COM(2017) 373 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Første undersøgelse af håndhævelsesforordningens anvendelsesområde

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Første undersøgelse af håndhævelsesforordningens anvendelsesområde

Den 15. maj 2014 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet håndhævelsesforordningen[1], der indeholdt bestemmelser om Unionens lovgivningsmæssige ramme for håndhævelse og forsvar af de rettigheder, Unionen har i henhold til internationale handelsaftaler, på en hurtig og virkningsfuld måde og i overensstemmelse med bestemmelserne i Lissabontraktaten og med Unionens internationale forpligtelser.

Håndhævelsesforordningen sikrer, at Den Europæiske Union er i stand til at håndhæve og beskytte sine rettigheder i henhold til internationale handelsaftaler ved at vedtage handelspolitiske foranstaltninger:

— der kan suspendere indrømmelser eller andre forpligtelser i henhold til WTO-aftalen eller andre internationale handelsaftaler, herunder regionale eller bilaterale aftaler, efter at der er truffet afgørelse i handelstvister i henhold til sådanne aftaler og

— som kan udligne indrømmelser eller andre forpligtelser, ved at Unionen udøver sin ret i henhold til WTO-aftalen om beskyttelsesforanstaltninger eller bestemmelserne om beskyttelsesforanstaltninger i andre internationale handelsaftaler for at kunne reagere på en beskyttelsesforanstaltning, der anvendes af et WTO-medlem, eller ved at udøve sine ret i henhold til artikel XXVIII i GATT for at kunne reagere på ændringer af indrømmelser, der anvendes af et WTO-medlem.

Ved håndhævelsesforordningen gives Kommissionen beføjelse til at vedtage sådanne handelspolitiske foranstaltninger ved hjælp af gennemførelsesretsakter inden for området handel med varer, ved at indføre eller øge told eller kvantitative restriktioner på import eller eksport, og inden for området offentlige udbud. Ved håndhævelsesforordningen gives Kommissionen ikke beføjelse til at vedtage sådanne handelspolitiske foranstaltninger ved hjælp af gennemførelsesretsakter inden for området tjenesteydelser eller intellektuel ejendomsret.

Ved håndhævelsesforordningen pålægges Kommissionen at undersøge anvendelsesområdet for de handelspolitiske foranstaltninger, som den har beføjelse til at vedtage ved hjælp af gennemførelsesretsakter[2]. Kommissionen skal foretage denne undersøgelse i to stadier.

---

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 654/2014 af 15. maj 2014 om udøvelsen af Unionens rettigheder for så vidt angår anvendelsen og håndhævelsen af internationale handelsregler og om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 3286/94 om fastsættelse af fællesskabsprocedurer på området for den fælles handelspolitik med henblik på at sikre udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i henhold til internationale handelsregler, navnlig regler fastlagt i Verdenshandelsorganisationens regi.

[2] Artikel 10 i håndhævelsesforordningen.

Senest tre år efter at der første gang er vedtaget en gennemførelsesretsakt, dog senest den 18. juli 2019, idet det tidligste af disse tidspunkter finder anvendelse, skal Kommissionen undersøge håndhævelsesforordningens anvendelsesområde, navnlig med hensyn til de handelspolitiske foranstaltninger, der kan vedtages, samt dens gennemførelse og aflægge rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet. Kommissionen vil foretage en endelig undersøgelse og aflægge rapport herom til medlovgiverne inden den aftalte tidsfrist.

I mellemtiden skal Kommissionen inden den 18. juli 2017 foretage en undersøgelse med det formål at overveje yderligere handelspolitiske foranstaltninger vedrørende tjenesteydelser, bl.a. undersøge et vist antal aspekter, jf. artikel 10, stk. 2, i håndhævelsesforordningen, og fremsende sin første vurdering til Europa-Parlamentet og Rådet. Kommissionen har foretaget denne første undersøgelse, og dens vurdering heraf er fremført nedenfor.

I sin første undersøgelse af håndhævelsesforordningen har Kommissionen undersøgt: i) den internationale udvikling med hensyn til suspension af andre forpligtelser i henhold til den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS), ii) udviklingen i Unionen med hensyn til vedtagelsen af fælles regler vedrørende tjenesteydelsessektorerne, iii) effektiviteten af eventuelle yderligere handelspolitiske foranstaltninger som et middel til at håndhæve Unionens rettigheder i henhold til internationale handelsaftaler, iv) tilgængelige mekanismer, der kan sikre en ensartet og effektiv praktisk gennemførelse af eventuelle yderligere handelspolitiske foranstaltninger vedrørende tjenesteydelser, og v) konsekvenser for leverandører af tjenesteydelser, der befinder sig i Unionen på tidspunktet for vedtagelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til denne forordning.

På baggrund af sin første vurdering har Kommissionen indtil videre ingen planer om at foreslå en udvidelse af beføjelsen i henhold til håndhævelsesforordningen til også at vedtage handelspolitiske foranstaltninger inden for området tjenesteydelser. Dette skyldes, at siden håndhævelsesforordningen trådte i kraft den 15. maj 2014, har Kommissionen ikke observeret nogle nye udviklinger, der ville nødvendiggøre en sådan udvidelse af beføjelserne.

For det første har Kommissionen ikke observeret nogle nye udviklinger på internationalt niveau med hensyn til suspension af indrømmelser eller andre forpligtelser i henhold til GATS. Kommissionen har navnlig undersøgt, hvorvidt nogle WTO-medlemmer har anmodet om tilladelse fra WTO's tvistbilæggelsesinstans (DSB - Dispute Settlement Body) til at træffe modforanstaltninger inden for området tjenesteydelser. Siden den 15. maj 2014 har WTO-medlemmer anmodet DSB om tilladelse til at træffe modforanstaltninger i fem tvister: *Colombia – Tekstiler*, *Indien – Landbrugsprodukter*, *USA – Tun II (Mexico)*, *US – COOL (krav om mærkning med oprindelsesland - country of origin labelling) (Mexico)*, og *US – COOL (Canada)*. Ingen af disse anmodninger til DSB om tilladelse til at træffe modforanstaltninger blev indgivet af EU. Ingen af disse anmodninger vedrører handel med tjenesteydelser under GATS.

For det andet har Kommissionen ikke observeret nogen nye udviklinger inden for Den Europæiske Union med hensyn til vedtagelsen af fælles regler vedrørende tjenesteydelsessektorerne, som ville kunne ændre konklusionen om, at det på dette stadium af udviklingen af EU-retten, er hensigtsmæssigt at fokusere på andre områder end tjenesteydelser med henblik på Kommissionens beføjelse til at vedtage handelspolitiske foranstaltninger i henhold til håndhævelsesforordningen.

Den 16. maj 2017 afgav Den Europæiske Unions Domstol sin udtalelse om, hvorvidt Den Europæiske Union har enekompetence til at undertegne og indgå frihandelsaftalen mellem EU og Singapore. Domstolen erklærede, at Den Europæiske Union har enekompetence, bl.a. angående de dele af aftalen, der vedrører markedsadgang for varer og tjenesteydelser (herunder alle transporttjenester).

Uanset denne vigtige præcisering af Domstolen, og uanset vedtagelsen af Den Europæiske Unions fælles regler for visse tjenesteydelsessektorer[3], er det stadig en kendsgerning, at de regler medlemsstaterne vedtager fortsat finder anvendelse i en lang række sektorer, hvad enten de er harmoniserede på EU-plan eller ej. Som eksempel kan nævnes, at visse regler på medlemsstatsniveau stadig betyder, at leveringen af tjenesteydelser i en bestemt sektor er betinget af en national godkendelsesordning, der fungerer ved hjælp af licenser, godkendelser eller koncessioner. Dét, at der både findes fælles EU-regler samt regler og godkendelsesordninger på medlemsstatsniveau inden for servicesektorerne, forbliver en vigtig faktor i vurderingen af, hvorvidt det burde overvejes at give Kommissionens beføjelse til at vedtage handelspolitiske foranstaltninger inden for området tjenesteydelser i henhold til håndhævelsesforordningens.

For det tredje har Kommissionen ikke bemærket nogen ny udvikling angående de praktiske begrænsninger for, hvor anvendelige og virkningsfulde handelspolitiske foranstaltninger inden for området tjenesteydelser kan være, på grund af de særlige karakteristika, der kendetegner leveringen af tjenesteydelser, herunder muligheden for at håndhæve en begrænsning af deres udbud. Der var heller ingen ny udvikling vedrørende de betingelser – navnlig den retlige ramme i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) – der er relevante for situationen for tjenesteydere i EU, hvis der blev anvendt gennemførelsesretsakter i forbindelse med dem.

Det kan konkluderes, at Kommissionens første vurdering har vist, at efter ikrafttrædelsen af håndhævelsesforordningen, er der indtil videre ingen international, europæisk eller betydelig udvikling, som kan begrunde en ændring i tilgangen, der ville indebære en udvidelse af Kommissionens beføjelse til at vedtage yderligere handelspolitiske

[3] For eksempel vedtog Kommissionen den 24. juni 2015 gennemførelsesforordning (EU) 2015/983, der indeholder bestemmelser om proceduren for udstedelse af det europæiske erhvervspas og anvendelsen af advarselsordningen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF. Siden 2016 er det europæiske erhvervspas som følge heraf tilgængeligt for en række erhverv, såsom sygeplejersker, farmaceuter, fysioterapeuter, bjergførere og ejendomsmæglere.

foranstaltninger inden for området tjenesteydelser i henhold til håndhævelsesforordningen.

Når det er sagt, vil Kommissionen fortsat overvåge alle relevante udviklinger for at kunne være i stand til at undersøge håndhævelsesforordningens anvendelsesområde og aflægge rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. juli 2019 – også i betragtning af Kommissionens erfaringer med at udarbejde og anvende handelspolitiske foranstaltninger, der suspenderer eller udligner indrømmelser eller andre forpligtelser i henhold til internationale handelsaftaler.

Kommissionen vil gerne understrege den voksende betydning af tjenesteydelser i nutidens økonomi. Tjenesteydelser handles i stigende grad på tværs af grænserne og er nært forbundet med den traditionelle handel med industrivarer og investeringer. Dette er årsagen til, at antallet af WTO-tvister på området tjenesteydelser er stigende. Det er stadig en mulighed at træffe modforanstaltninger på området tjenesteydelser.

Kommissionen vil også gerne bekræfte, at EU's handelspolitik skal styrke Europas placering i de globale forsyningskæder ved at støtte hele spektret af økonomiske aktiviteter, hvorigennem europæiske virksomheder skaber og sælger værdi, herunder tjenesteydelser. Dette er grunden til, at Den Europæiske Union har spillet en central rolle i forhandlingerne om aftalen om handel med tjenesteydelser og internationale handelsaftaler med tjenesteydelser som en vigtig komponent.

Kommissionen ønsker i denne forbindelse at bemærke, at Kommissionen kunne fremsætte forslag til en retsakt på grundlag af artikel 207 i TEUF eller anvende andre relevante procedurer, hvis det viser sig at blive nødvendigt for Unionen at anvende handelspolitiske foranstaltninger, som ikke er omfattet af håndhævelsesforordningen, herunder på området handel med tjenesteydelser..